

MAGASINET

GÖD HELG MED ATL
Här hittar du varje fredag extra läsning med inriktning på det lustfyllda med livet på landsbygden – motor, hund, häst och jakt. Och ibland något helt annat.

Skogforsks VD belönas med Guldkvisten

• Skogforsks VD Charlotte Bengtsson får utmärkelsen Guldkvisten av Föreningen Skogen. Guldkvisten är en årlig utmärkelse till personer som gjort värdefulla insatser för svensk skog och skogsbruk.
– Charlotte får inte bara skogsbruket att gå i takt med världens utveckling. Hon är med och driver den, säger Bengt Ek, VD Föreningen Skogen. **ATL**

KRÖNIKA

Jag vill vara en Mandelmann

Så många tankar som hinner passera under en skraprunda i lagårn. Många av dessa kasseras under frukosten men en del envisas med att dyka upp gång på gång. Nu har jag fastnat i tankar om konsumentens önskan och konsumentens handling. Jag som bonde blir väldigt förvirrad, vi sitter liksom fast mellan önskan och handlingen.

Många är de konsumenter som har en önskan om att alla vi bönder skulle vara lite som Mandelmanns på TV. Självförsörjande, alla möjliga olika djur och växtsorter, förädla våra egna råvaror och så vidare.

Jag skulle också vilja vara en sorts Mandelmann. Jag har en dröm om en skogsfäbod, kor fritt strövande i skogen, mobil mjölkning och att sedan sälja mjölken dyrt som tusan. Tror ni jag kommer att få lönsamhet på det? Kommer vi att försörja folket så? Nej det tror inte jag heller, men det är min önskan och det är många konsumenters önskan.

Nu får vi i stället producera det konsumenterna genom sina handlingar visar att de vill köpa. Det är inte Mandelmannsprodukter, det är inte skogsfäbodsprodukter, utan de väljer i stor utsträckning produkter med "bra pris". Då blir det produkter där vi bönder har vänt på små ören.

Som mjölkbonde räknar man kilo mjölk per timme, vi räknar antal arbetade timmar per ko och år, vi räknar fodereffektivitet, vi räknar och räknar och pressar oss själva. "Det är ju en del av företagarens drivkraft", kan man få höra. Men då är jag en himla dålig företagare. Eller, vi gör ju likadant: pressar och räknar, jämför och funderar. Men jag tycker egentligen att det är ett sjukt system och det är inte i det jag finner min drivkraft.

Vilka är det som vinner på att vi kan visa att vi kan producera på så lite som möjligt i det långa loppet? Jag tror inte det är vi primärproducenter.

Vi säljer vår gårdsmjolk på gården för 16 kronor per liter. Om någon frågar varför så säger jag "Därför att vår mjölk är värd det". Egentligen tycker jag att den är värd 25 kronor per liter, men man får mötas på vägen.

Jag var på en dag för hållbar livsmedelsproduktion där vi pratade om framtidens hållbara jordbruk, och just vikten av kvalitet i stället för enorma kvantiteter kom upp. Moderatorn frågade mig i slutorden vad vi tog för vår gårdsmjolk. När jag svarade 16 kronor tittade han på mig och sa: "Varför då? Det finns ju mjölkbonder som kan producera för 2:60 kronor per liter."

Jag förstod att han inte förstod vad vi samtalat om under dagen. Vilka vill egentligen producera mjölk för 2:60 i dagens Kostnadsverige? Ska det vara något bra?

Jag har en önskan om att producera mjölk med många arbetstimmar per ko och år, och då inte för att det är orationellt utan för att bra saker tar tid. Men som sagt: Vi är fast mellan önskan och handling. Maten är för billig.

ANETTE GUSTAWSON

Lantbrukare

Hästkrafterna tillbaka med hjälp av rehab

Skönabäck Sweden arbetar hårt för att bli ett mångsidigt hästcentrum, den senaste satsningen på en komplett rehabanläggning har fått en galopperande start.

JANSTORP.

Det plaskar och skvätter om Spartan Kronos som arbetar duktigt på vattenbandet. Hästen frustar nöjt när kollegan Gareth Boko tar plats på skrittbandet bredvid. Hingstarna ingår i travtränaren Conrad Luquauers stall och båda är i behov av rehabilitering efter skador. Därför befinner de sig på Skönabäck Swedens rehabanläggning som invigdes i maj förra året.

– Det finns många skadade hästar och vi märkte att det fanns behov av en rehabanläggning i Skåne. Både tränare och ägare tjänar tid och pengar om skadade hästar kommer tillbaka snabbare, säger Jessica Pilenberg som ansvarar för satsningen.

Rehabcentret är placerat i ett gammalt tegelhus som tidigare var maskinverkstad. I dag är den renoverade lokalen fylld med vattenband, skrittband, spabad, vibrationsgolv och två solarier. De tysktillverkade maskinerna gick totalt på 1,5 miljoner kronor, en investering som verkar löna sig.

– Det har varit en rusch sedan november. Nu har vi tolv inackorderade hästar och många har också klippkort till maskinerna. Vi ska bygga ut med fem nya uteboxar för att kunna leva upp till efterfrågan, säger Jessica Pilenberg.

Har konkurrensfördel

På längre sikt är Skönabäck målsättning att centret ska ha 30 boxplatser för längre behandling. Enligt Jessica var det lyckat att satsa på en mångsidig anläggning, något som inte är så vanligt i Sverige. Hon ser också en konkurrensfördel jämfört med Danmark där priserna är högre. Hittills är det mest skadade tävlingshästar som behandlats men hobbyhästar är också välkomna.

– Återhämtningstiden varierar beroende på skadan och hästens skick. Men om vi tar gaffelbands-skador tror jag att vi kan korta ner konvalescensen 2–4 månader, säger Jessica Pilenberg.

Det behöver inte heller röra sig om skador, anläggningen fungerar även som gym i förebyggande syfte. Agria Djurförsäkring gick nyligen ut med kampanjen Stoppa hältan för att öka medvetenheten om hur hältan kan motverkas. Enligt försäkringsbolaget är mer än hälften av alla

hästskador någon form av hältan.

– Det beror till stor del på okunskap att hästarnas träning blir för ensidig. En häst behöver gå på både hårt och mjukt underlag och med våra maskiner kan flera olika muskelgrupper aktiveras, säger Susanne Nord som ansvarar för hästsport och marknadsföring.

Femte benet

Rehabcentret blir Skönabäck femte ben. Förvaltningsbolaget som driver verksamheten har även utarrenderad växtodling, jaktmarker, satsning på hästsport samt hyresfastigheter. Förutom elva lägenheter finns 70 hästboxar som alla är uthyrd, främst till hästföretagare från trakten. 2016 färdigställdes en arena med fibersand där tävlingar arrangeras, bland annat en kvaltävling i dressyr till Falsterbo Horse Show.

– Vi har även startat en ridklubb som är medarrangerad till tävlingarna. Ridsporten har överlag växt sig starkt i Sverige, ingen kan längre säga att det bara är en sport för överklassen, säger Susanne Nord.

Gareth Boko har tränat färdigt på skrittbandet och hingsten leds bort till ett av solarierna av Jessica Pilenberg. Den 1 mars tar hon över som Skönabäck Swedens VD efter Martin Svedberg. Hon kommer att fortsätta utveckla verksamheterna.

– En konferensanläggning är något som vi ska titta närmare på eftersom vi vill satsa mer på utbildning och workshoppar. Sedan vill vi knyta till oss fler hästföretagare från trakten, en veterinärklinik eller sulkyverkstad hade varit intressant, säger Jessica Pilenberg.

Jonatan Jacobson

FAKTA Skönabäck Sweden

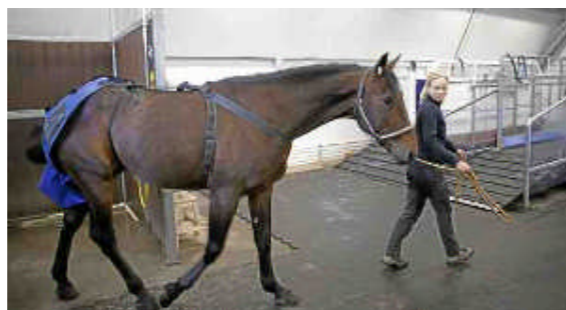
• **Historia:** Verksamheten drivs av Skönabäck Förvaltnings AB som sedan 1994 äger herrgården belägen drygt en mil norr om Skurup.

• **Antal anställda:** Tio personer.

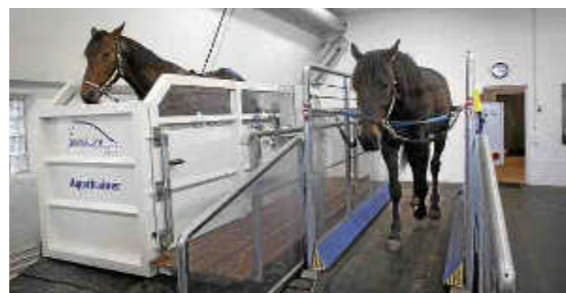
• **Areal:** 75 hektar skog och 320 hektar växtodling som är utarrenderad sedan 2016.

Gareth Boko vilar i solariet efter dagens träning. Solariet ökar blodcirkulationen och bidrar till snabbare återhämtning efter ansträngning. "Både tränare och ägare tjänar tid och pengar om skadade hästar kan komma tillbaka snabbare", säger Jessica Pilenberg. FOTO: JONATAN JACOBSON

Hingsten Spartan Kronos leds till dagens träningspass på vattenbandet.

Spartan Kronos och Gareth Boko ingår i travtränaren Conrad Luquauers stall och båda är skadade och i behov av rehab på Skönabäck.

FAKTA Skönabäck hästrehab

Vattenband: Hästen skrittar med minsta möjliga belastning i anpassad vattenhöjd, maskinen stärker ryggmuskulaturen och förbättrar undertramp samt bärighet.

Skrittband: Hästen går på bandets hårda yta som är utformad att likna dämpning av gräs, lutning och hastighet kan justeras efter behov.

Terapeutiskt spa: Vattnet (som innehåller saltlösning, magnesiumsulfat och klor) kyls ner till två grader och syresätts med luftbubblor. Behandlingen motverkar skador på senor och ledband samt mugg och sår.

Solarium: Infrarött ljus ökar blodcirkulationen och bidrar till snabbare återhämtning efter ansträngning. Ett av de två solarierna är också utrustat med vibrationsgolv.

STÄRKER RYGGEN. När hästen skrittar på vattenbandet stärks ryggmuskulaturen och undertramp samt bärighet förbättras. FOTO: JONATAN JACOBSON